

7 OM EN SØNDAG

Tillid til domstolene

Danskerne har stor tillid til domstolene. Det er godt, men det forpligter også.

Tilbage sidst i 1800-tallet erklærede Viggo Hørup, der var partiet Venstres frontkæmper i opgøret med godsejer Estrups højre-regeringer, at "det skændigste af alle Principer er Tilliden til Dommerne". Siden da er der heldigvis løbet meget vand i stranden.

De danske domstole har europæisk rekord, når det gælder befolkningens tillid, og vore domstole er ifølge danskerne verdens mest retfærdige. Sådan lød det i en pressemeddelelse, som Domstolsstyrelsen, der administrerer domstolene, udsendte fornyligt. Nu skal man jo ikke tro på alt, hvad man hører, og pressemeddelelser kan have det med at forenkles og overdrive. I det foreliggende tilfælde, var der imidlertid noget om snakken.

Det med de danske domstole som "verdens mest retfærdige" var en gengivelse fra en Ritzau-meddelelse.

Baggrunden for denne Ritzau-nyhed var, at en verdensomspændende rapport fra den uafhængige organisation World Justice Project viser, at Danmark topper verdensranglisten, når det gælder det,

man kalder "Effective criminal justice systems". Det kan nok bedst oversættes som "effektivt straffesvæsen". Man har her vurderet en lang række forhold, spændende fra politiets dygtighed til efterforskning og opklaring af forbrydelser, over respekten for ofre og mistænkte til tilliden til politi, forsvarere, anklagere, dommere og fængselsvæsen.

Man har bedt i alt 97.000 borgere og 2.500 eksperter i 97 lande verden over om at vurdere deres eget land. Og det er så her, at Danmark indtager førstepladsen. Som man vil se, tilhører dette verdensmesterskab ikke kun domstolene, men også politi, advokatstanden og kriminalforsorgen.

Der er mere gods i nyheden om, at domstolene har europæisk rekord i befolkningens tillid.

Nyheden baserer sig på en stor spørgeskemaundersøgelse, der er blevet gennemført i 25 europæiske lande. Undersøgelsen omfatter i alt 48.488 personer, hvoraf 1.576 er danskere. Foruden tillid til domstolene ligger Danmark i top, når det gælder befolkningens vurde-

ring af domstolens arbejde og af deres evne til at træffe rigtige afgørelser. Det samme er tilfældet, når det handler om at acceptere domstolens afgørelser.

Danmark topper også listen, når det gælder befolkningens vurdering af, at domstolene ikke skelner mellem rig og fattig, og at domstolene behandler folk med respekt. I en enkelt henseende ligger Danmark dog i bund. Danskerne mener nemlig ikke, at danske dommere modtager bestikkelse.

Graver man lidt dybere i den europæiske undersøgelse, kan man læse, at man har bedt borgerne om at give domstolene en karakter på en skala fra 0 til 10, hvor nullet står for "ingen tillid overhovedet", og 10-tallet står for "fuld tillid".

Danmark har her en suveræn førsteplads med et gennemsnit på 7,4. Langt over det europæiske gennemsnit på 4,7. De tre nordiske lande (Finland, Norge og Sverige) følger i hælene af Danmark, men dog alle med et tal under 7. Nederst har man de østeuropæiske lande med Ukraine som bundskrabber med en tillid på lige godt 2,

I dag af
Jens Peter
Christensen

Jens Peter Christensen har siden 1. feb. 2006 været højesteretsdommer. Forinden var han professor i stats- og forvaltningsret ved Aarhus Universitet. Forud herfor var han ansat i centraladministrationen.

Han var formand for det såkaldte "Spindoktorudvalg", der i 2004 afgav betænkningen om embedsmænds rådgivning og bistand til regeringens og dens ministre (bet. 1443/2004).

Han har endvidere været formand for forskellige lovforberedende udvalg.

Han er uddannet som cand.scient. pol. (1982), lic.jur.(1990), cand.jur. (1992) og dr.jur. (1997). Men man kan godt forstå, hvad han siger...

7 om en søndag bliver skrevet på skift af: Claus Bryld, Emilia van Hauen, Jens-Peter Bonde, Elisabeth Dons Christensen, Bente Troense, Jens Peter Christensen og Lone Nørgaard

hvad der snarere må kaldes mistillid.

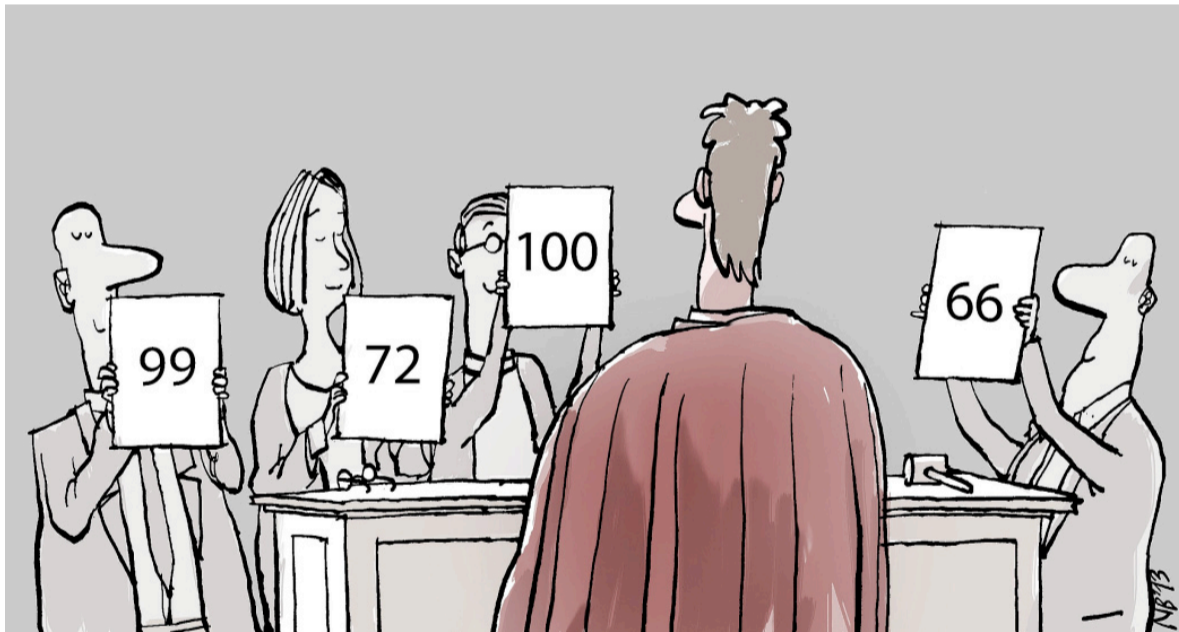
Angående bestikkelse har man bedt borgerne svare på, hvor ofte dommere tager imod bestikkelse, hvor 0 er aldrig og 10 er altid. Danmark ligger helt i bund med 1,1. Ukraine topper til gengæld listen med 7,5. Som dommer kan man undre sig over, at tallet for Danmark ikke er nul. At tage mod bestikkelse er utvivlsomt så langt, som noget kan være, fra de normer, der hersker i det danske domstolssystem.

I undersøgelsen har man også spurgt borgerne, hvor enige eller uenige de er i, at domstolens afgørelser og handlinger påvirkes for meget af politisk pres fra partier og politikere. 30 pct. af danskerne svarer, at de er "enige" eller "me-

get enige" i, at domstolens påvirkes for meget. Danmark har her en placering som nummer fire efter Finland, Norge og Sverige, der ligger bedst med et tal på 21 pct. Også her kan man undre sig. Dommerne er med grundloven sikret fuldstændig uafhængighed. Dommere er sikret mod afskedigelse, og ingen kan give ordrer til en dommer om, hvordan han eller hun skal dømme; hverken folketingspolitikere, ministre eller journalister. Dommere får deres løn for kun at rette sig efter loven, og sådan foregår det også hver eneste dag ude ved de danske domstole. Noget tyder på, at der er brug for, at domstolene bliver bedre til at fortælle borgerne om, hvad der er domstolens rolle og arbejdsopgaver, og fortælle om indholdet af domstolens afgørelser og baggrunden for, at de er, som de er.

Når man selv er dommer, er det selvfølgelig en glæde at vide, at danskerne har så stor tillid til domstolene. Specielt som højesteretsdommer kan man glæde sig over, at en måling, som dagbladet Børsen offentliggjorde for nogle måneder siden, viser, at Højesteret er den myndighed i Danmark, der har det bedste image i befolkningen. På en skala fra 0 til 100 toppede Højesteret her med 86,0 i gruppen "Fremragende/højeste niveau". Kun to andre institutioner befandt sig i den gruppe, nemlig Forbrugerombudsmanden (85,1) og Folketingets Ombudsmand (83,9).

Det er vigtigt, at al denne tillid ikke får alle os, der til dagligt arbejder ved domstolene, til at ligge på den lade side. For befolkningens tillid er ikke noget, man kan tage for givet. Den skal man gøre sig fortjent til hver eneste dag. Domstolene er sat i verden for at bidrage til ret og retfærdighed. Det skal domstolene gøre ved at træffe rigtige afgørelser i rette tid. Afgørelser, som er velbegrundede og til at forstå. Kun på den måde kan domstolene også fremover gøre sig fortjent til befolkningens tillid og respekt.

Grådighed er godt

Meget er allerede sagt og skrevet om vækst- og erhvervsminister Annette Vilhelmsens pludselige anfald af ærlighed hjemme ved spisebordet i Kerteminde. Og megen morskab har hendes efterfølgende »præcisering« formentlig skabt over det ganske land. Vi har som bekendt kun den sjov, som regeringen laver, resten er rent ud sagt til rotterne, og klog af skade har de fleste danskere sikkert for længe vænnet sig til, at vore politikere kun siger, hvad de mener, når de tror, ingen lytter.

Men tag ikke fejl. Som Berlingskes kommentator Peter Kurrild-Klitgaard skrev torsdag, afspejler Vilhelmsens synspunkter om erhvervslivet en velkendt ideologi. Folkesocialismen. Vilhelmsen, selv uddannet pædagog, skal have stor tak for endelig at tale klarsprog.

Hvad erhvervsministeren implicit siger, er, at grådighed er godt.

Så længe der er tale om politikernes grådighed. Under dække af moralsk og politisk nødvendighed kan og skal lovgiverne således bestemme, hvilken slags vækst, der er god, og hvilken der er ondartet, mens de skummer fløden og omfordeler formuer for at sikre deres genvalg.

Det er i mine øjne en uhæmmet grådighed tankegang. Den er tillige indbildsk, for når ministeren mener, at erhvervslivet gør sig skyldig i bevidst sabotage mod regeringens politik, viser ministeren, at hun tror, at regeringens politik er altings ophav. Selv en idiot må forstå, at erhvervslivet først og fremmest har travlt med at overleve i konkurrencen og tjene penge – og ikke med at føre politik. Men det er førstnævnte, Vilhelmsen vil have ændret, så hun og folkesocialisterne bestemmer, hvor mange

penge andre mennesker må tjene, og hvem og hvor mange de skal ansætte. Tjener virksomhederne så godt, at de bliver opkøbt af en konkurrent eller kapitalfond, kolliderer det med regeringens panikpakker, planer og projekter. Vi alene vide.

Denne tankegang er milevidt fra, hvad der er brug for, nemlig at styrke landets konkurrenceevne og gøre det muligt for arbejdsomme og kreative danskere at drive rentabel virksomhed og skabe incitamenter til gå på arbejde, som via skatter og afgifter virker til gavn for kollektivet.

Før tilskrev jeg ministeren indbildsk solipsisme. Ikke engang dét prædikat slår til. Vilhelmsens grådighed er endnu mere avanceret. Allerede den franske filosof Jean Bodin mente i 1500-tallets slutning, at magten tilhørte kongerne, mens ejendommen tilhørte under-

Mikael
Jalving

SØNDAGSSKOLEN

såtterne, hvorfor det var i kongernes interesse at regere til fordel for de private interesser. Det, der på engelsk hedder »commonwealth«, dvs. staten, var altså en beskyttelse af borgernes almindelige velstand.

Den virkelige Vilhelmsen anerkender end ikke denne logik. Står det til landets "vækstminister", skal private interesser underlægges folkesocialismen og gøres til gen-

stand for diverse kommandoøkonomiske fiksfakserier, hvis de bare kan få sosserne med på legen. Det giver mindelser om de hektiske 70'ere, da SF'ere som f.eks. Margrethe Auken gik rundt og prædikede, at »penge ophæver vores moralske bevidsthed«.

Tragedien gentager sig som komedie, og vi skylder ærlige Annette for at genforene sit parti med dets fortid. En ting har ministeren dog ret i. Grådighed er faktisk godt, hvis der med grådighed hentydes til grådige mennesker, som opfinder, udvikler og skaber forretningsideer, virksomheder og overskud, som er dynamoen i et samfund, hvis mål aldrig kan være at omklamre og socialisere borgernes liv, men tværtimod at sætte dem i stand til at spire og vokse og skabe noget, herunder et grundlag for velstand og velfærd.